

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo
Ljubljana, Enota Ljubljana Šiška - Materinski dom Ljubljana**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):**
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Center za socialno delo Ljubljana,
Enota Ljubljana Šiška - Materinski dom Ljubljana

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 11/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	26
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	27
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	27
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	27
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	28
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	28
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	28
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	28
6	TRAJNOST PROGRAMA	29
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	32
8	VIRI IN LITERATURA.....	35

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	10
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvence)</i>	15
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	16
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20

Preglednica 21: Prezemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	22
Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	23
Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	24
Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	24
Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov	26
Preglednica 36: Financiranje programa	27
Preglednica 37: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	27
Preglednica 38: Postopki	28
Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16
--	-----------

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Materinski dom Ljubljana, ki ga je izvajal Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Šiška, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja materinskih domov smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe MD s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov MD s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012, le dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
razbremenitev otrok

Izvajalci programa so navedli dodatni cilj, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov MD prenovili v letu 2012, in sicer: razbremenitev otrok.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani, tudi dodatni cilj razbremenitev otrok.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih materinskih domov merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Materinski dom Ljubljana** izvajalca **CSD Ljubljana** je oddal 45 izpolnenih vprašalnikov (od tega 17 dokumentacij za uporabnice, 17 vprašalnikov ob vstopu v program, 10 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 29 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 45 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	17
Vprašalnik ob vstopu	17
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	10
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	45
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	8

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	3
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	4
Krepitev socialne mreže	2
Povečanje varnosti	4
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	4
Spremembe na osebni ravni	3
Izboljšana življenjska situacija	4
Prepoznavnost programa	4
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju najvišja ob vstopu (ocena 4,17), nato pa je do izstopa postopoma upadala (na 4,00 ob evalvaciji ter na 3,50 ob izstopu), vendar pa razlike niso bile statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	17	3	5	4,17	0,635	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	16	3	5	4,00	0,894	0,157
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	10	1	5	3,50	1,509	0,391

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p_1) in vstopom in izstopom (p_2).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatki kažejo, da se je raven aktivnega sodelovanja v programu v času od evalvacije do izstopa statistično značilno izboljšala, in sicer se je ocena sodelovanja dvignila iz 3,66 na 3,80.

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	12	1	5	3,66	1,073	10	1	5	3,80	1,475	0,046 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,10 in 4,30.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,23, kar kaže na solidno raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	10	3	5	4,30	0,823
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	10	2	5	4,10	0,994
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	10	3	5	4,30	0,674
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	10	2,66	5	4,23	0,830

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven gibale med 4,00 in 4,10.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,03, kar kaže na solidno raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	10	2	5	4,00	0,942
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	10	2	5	4,10	0,875
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	10	2	5	4,00	0,942
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	10	2	5	4,03	0,919

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 4,50, s standardnim odklonom 1,080, kar kaže na dobro raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	10	2	5	4,50	1,080

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile s 7 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 4 do 12 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	17	4	12	7,29	2,568

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene s pravicami in vrstami pomoči, ki jim pripadajo po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (socialna pomoč, otroški dodatek) ter z možnostmi občinske denarne pomoči in pridobitve neprofitnega stanovanja. Seznanjene so bile tudi s pravilniki, ki urejajo bivanje v MD.

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

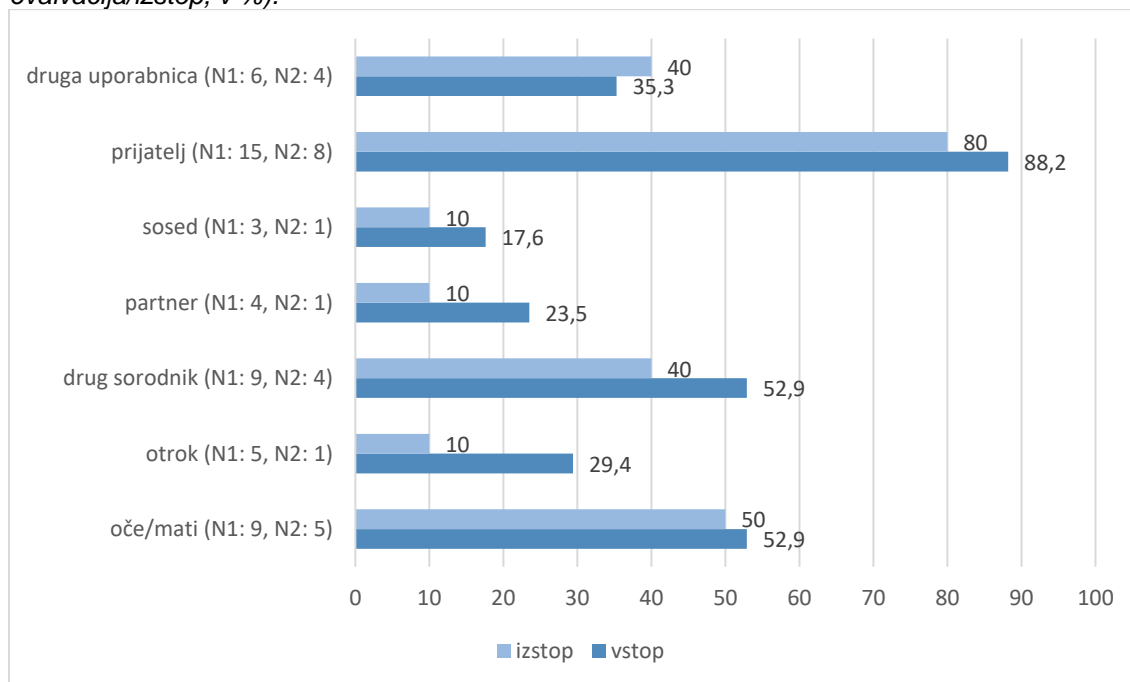
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (DSP, OD, VR, IDSP)	20
seznanitev s pravilnikom, hišnim redom in pritožbenimi potmi v MD	17
občinska denarna pomoč in pomoč ob rojstvu otroka	15
stanovanjski sklad (bivalna enota, neprofitna stanovanja)	15
seznanitev z družinskim zakonikom (pravice ob urejanju iz naslova razveze zakonske zveze)	12
Zveza Prijateljev Mladine (botrstvo, humanitarna pomoč)	9
brezplačna pravna pomoč	8
UE (urejanje stalnega prebivališča)	7
humanitarne organizacije	5
vrtec, šola (vpis in/ali spremljanje)	4
pravice ob rojstvu otroka, ureditev očetovstva	3
subvencija najemnine	3
ZRSZ (denarno nadomestilo)	2
pomoč v postopku za priznanje slovenskega državljanstva otroku	1
ZPIZ (nadomestilo za invalidnost)	1
Skupaj	122

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (15 oseb oz. 88,2 %) ter s starši in drugimi sorodniki (oboje po devet oseb oz. 52,9 %). Ob evalvaciji je bila situacija skoraj identična – uporabnice so se o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale s prijatelji (osem oseb oz. 80 %), starši (pet oseb oz. 50 %) ter z drugimi sorodniki in drugimi uporabnicami (po štiri osebe oz. 40 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika.2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	8	1,000
Otrok	8	0,500
Drug sorodnik	8	1,000
Partner	8	0,500
Sosed	8	1,000
Prijatelj	8	1,000
Druga uporabnica	8	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve do tri različne osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	17	1	7	3,00	1,457	10	1	4	2,40	1,173	0,202

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da pri nobeni kategoriji oseb ni prišlo do statistično značilnih razlik v kvaliteti odnosa. Ob evalvaciji so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosom s prijatelji (4,55), otroki (4,00) in drugimi sorodniki (3,75).

Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	14	1	5	3,57	1,554	9	1	4	3,44	1,013	0,197
Otrok	11	3	5	4,45	0,687	8	3	5	4,00	0,534	0,655
Drug sorodnik	13	1	5	3,84	1,068	8	3	5	3,75	0,886	0,180
Partner	9	1	5	2,88	1,536	9	1	4	2,77	1,201	1,000
Sosed	6	1	5	3,50	1,378	4	3	4	3,25	0,500	0,655
Prijatelj	15	4	5	4,60	0,507	9	4	5	4,55	0,527	0,564
Druga uporabnica	9	3	5	3,88	0,781	9	3	4	3,66	0,500	0,655

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da vključitev v program ni imela večjega vpliva na zadovoljstvo z lastno varnostjo, so se pa uporabnice tako ob vstopu kot ob izstopu počutile relativno varno (ocena 3,75 oz. 3,88).

Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	16	1	5	3,75	1,527	9	1	5	3,88	1,269	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Občutek varnosti uporabnic je tako ves čas vključenosti v program ostajala na približno isti, solidni ravni (ocena 4,00 ob vstopu in 4,10 ob izstopu), ob evalvaciji pa je bil še nekoliko okrepljen (ocena 4,26).

Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	17	3	5	4,00	0,612	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	6	2	5	3,83	0,983	0,655
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	15	2	5	4,26	0,961	0,378
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	10	3	5	4,10	0,994	0,623

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nobena izmed uporabnic ni imela izdelanega varnostnega načrta.

Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	/	/	/	/	/

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,00), prav tako so visoko ocenile svoje sodelovanje s

svetovalkami (4,20). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno relativno solidno ocejeno s 3,60, odnos z njimi pa s 3,44.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 3,81.

Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	9	2	4	3,44	0,726
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	9	2	5	4,00	1,000
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	10	2	4	3,60	0,699
Sodelovanje s svetovalkami v programu	10	3	5	4,20	0,632
Življenje v skupnosti	9,5	2,25	4,50	3,81	0,764

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost kot toleranca do drugih sta tekom vključenosti iv program ostajali na bolj ali manj enaki ravni; pri solidarnosti so se povprečne ocene gibale od 3,75 do 3,80, pri toleranci do drugih pa od 3,60 do 3,66.

Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	12	2	5	3,75	1,055	10	2	5	3,80	1,229	0,564
Toleranca do drugih	12	2	5	3,66	0,984	10	2	5	3,60	1,349	0,317

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« zaradi premajhnega števila enot analize prikazujemo le enkrat.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da je bil občutek razbremenitve in umiritve najvišji ob vstopu (4,17), nato je v vmesnem obdobju statistično značilno upadel (na 3,46) ter se do izstopa ponovno nekoliko okrepil (3,60).

Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	3	5	4,17	0,727	/
Po določenem obdobju	15	2	5	3,46	0,915	0,025 **
Ob izstopu	10	1	5	3,60	1,349	0,518

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti dvignila iz 3,05 ob vstopu na 3,60 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	3,05	0,747	/
Po določenem obdobju	15	2	5	3,40	0,910	0,109
Ob izstopu	10	1	5	3,60	1,349	0,226

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se s trajanjem vključenosti v program izboljšuje – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi se je zvišala iz 2,88 ob vstopu na 3,50 ob izstopu.

Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	2,88	0,696	/
Po določenem obdobju	15	2	4	3,26	0,593	0,083
Ob izstopu	10	2	5	3,50	1,178	0,230

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 3,11 ob vstopu na 3,90 ob izstopu).

Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	3,11	0,696	/
Po določenem obdobju	15	2	5	3,46	0,833	0,134
Ob izstopu	10	1	5	3,90	1,197	0,135

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Opravljanje starševske vloge se tekom vključenosti v program v osnovi izboljšuje, čeprav je v vmesnem obdobju prišlo do rahlega padca (padec ocene iz 3,40 ob vstopu na 3,28 v vmesnem obdobju ter nato dvig ocene na 3,88 ob izstopu).

Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	15	2	4	3,40	0,632	/
Po določenem obdobju	14	2	5	3,28	0,913	0,782
Ob izstopu	9	1	5	3,88	1,269	0,332

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju nekoliko izboljša, in sicer je ocena narasla iz 3,05 ob vstopu na 3,70 ob izstopu, razlika pa ni statistično značilna.

Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	3,05	0,658	/
Po določenem obdobju	15	2	4	3,13	0,639	0,527
Ob izstopu	10	1	5	3,70	1,159	0,176

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah nekoliko izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako v povprečju zvišala iz 3,11 ob vstopu na 3,70 ob izstopu.

Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	3,11	0,600	/
Po določenem obdobju	15	2	4	3,26	0,798	0,617
Ob izstopu	10	1	5	3,70	1,337	0,337

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma pri uporabnicah tekom vključenosti v program namreč narašča, iz 3,35 ob vstopu na 3,80 ob izstopu.

Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	17	2	4	3,35	0,701	/
Po določenem obdobju	15	2	5	3,60	0,910	0,378
Ob izstopu	10	1	5	3,80	1,316	0,347

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic opravljeno 2-3 letno poklicno šolo (šest oseb oz. 35,3 %) ali višjo strokovno šolo (pet oseb oz. 29,4 %). Izobrazba se v času vključenosti v program ni spremenila pri nobeni izmed uporabnic.

Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	0	0,0
dokončana osnovna šola	2	11,8
2-3 letna poklicna šola	6	35,3
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	4	23,5
dve letna višja (strokovna) šola	5	29,4
visoka šola, fakulteta ali več	0	0,0
skupaj	17	100,0

Velika večina uporabnic (11 oseb oz. 64,7 %) je bila ob vstopu v program brezposelnih, dve (11,8 %) pa sta opravljali plačano delo. So se pa tekom vključenosti v program kar štiri uporabnice (23,5 %) na novo zaposlile, bodisi za polovični, bodisi za polni delovni čas.

Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	2	11,8
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	1	5,9
brezposelna	11	64,7
delovno nezmožna	0	0,0
upokojenka	0	0,0
invalidsko upokojena	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjska dela	0	0,0
drugo	3	17,6
skupaj	17	100,0

Cilj 7: Izbolišana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,00), prav tako so do neke mere prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (3,70).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 3,85.

Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	10	2	5	4,00	1,054
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	10	1	5	3,70	1,251
Pomoč programa pri reševanju težav	10	1,5	5	3,85	1,152

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od ena do največ sedem različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 4,23 različnih pomoči.

Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	17	1	7	4,23	1,921

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so najpogosteje potrebovale pomoč pri pridobivanju nujne bivalne enote ali neprofitnega stanovanja ter pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (socialna pomoč, pomoč ob rojstvu otroka).

Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
Pomoč pri urejanju dokumentacije za nujno bivalno enoto ali neprofitno stanovanje	13
Pomoč pri pripravi dokumentacije za uveljavljanje materialnih pravic (DSP, IDSP, OD, SD, pomoč ob rojstvu otroka)	10
brezplačna pravna pomoč, sodni postopki	8
vključitev prostovoljke (študentka FSD) - družabništvo, krepitev moči, učna pomoč	6
vpis in sodelovanje s šolo in vrtcem	5
sodelovanje s CSD	4
Lunina vila (terapevtska pomoč otrokom)	3
banka (spremljanje in urejanje)	2
Društvo Prelomi (pomoč pri pripravi dokumentacije za osebni stečaj)	2
humanitarne organizacije	2
medinstitucionalni tim	2
policija	2
psihoterapevtska ali psihiatrična pomoč	2
urejanje državljanstva	2
urejanje stalnega bivališča	2
zdravstvene storitve	2
drugo	5
skupaj	72

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za 10 od 17 uporabnic (58,8 %). Polovica uporabnic (5 oseb oz. 50 %) je program uspešno zaključila, druga polovica pa je iz njega predčasno izstopila.

Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Program je uspešno zaključila	5	50,0
Program je deloma uspešno zaključila	0	0,0
Iz programa je izstopila predčasno	5	50,0
skupaj	10	100,0

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Največ uporabnic (štiri osebe oz. 40,0 %) bo bivalo v nujni bivalni enoti JSS občine; dve osebi (20,0 %) pa v profitnem najemniškem stanovanju.

Preglednica 34: Kje bo živila uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	0	0,0
Profitno stanovanje	2	20,0
Neprofitno stanovanje	0	0,0
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	1	10,0
Drug zavod ali institucija	0	0,0
Nazaj k partnerju	0	0,0
Nujna bivalna enota JSS občine	4	40,0
Drugo	1	10,0
n.p.	2	20,0
skupaj	10	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili tri daljše prispevke o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 110.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 4.

C9: zagotovitev varnega mesta

Hiša je ograjena z ograjo in za vstop je potreben ključ (bunka namesto kljuge na vratih) oz. je potrebno pozvoniti. Zvečer oz. ko nikogar ni v hiši (kar se redko zgodi), so zaklenjena tudi vhodna vrata v hišo. Vsaka uporabnica ima ključe vhodnih vrat, svoje sobe, svojega hladilnika in vseh omar oz. prostorov za skladiščenje. Torej, če želijo, imajo lahko vse svoje stvari »pod ključem«. Kljub temu, da je lokacija javna, zaposlenim vpetost v okolje vzbuja občutek varnosti. S sosedi imajo dobre odnose. V stanovanju na drugi lokaciji, kjer lahko bivata dve uporabnici, je podobno. Vsaka ima ključe od svoje sobe, kuhinja in kopalnica sta skupni. Tudi tam so po mnenju izvajalk programa dobro »vpeti« v okolje.

¹ V programu so bile zaposlene tri strokovne delavke.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	627,81	4
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	56,07	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 628 UR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 36: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	29.457,53	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	68,82	2

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 29.457,53 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 37: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	4,94	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	75 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,25	5
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog pet uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu nekoliko več kot šesto stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se ujemata. Že več let pa prepoznavajo in opozarjajo na potrebe po namestitvah, ki bi bile specializirane: za matere z otroki, ki imajo težave v duševnem zdravju, za matere, ki imajo težave povezane z uživanjem drog (še aktivne uživalke nedovoljenih drog ali uporabnice metadonskega programa) in druge za matere, ki so tudi na "meji" zmožnosti skrbi za otroke, za katere CSD vodi ukrep za zaščito otroka in sodišču predlaga omejitve starševske skrbi... Zaznavajo potrebo po zagotovitvi namestitvev tudi po končanem bivanju uporabnic v samostojni bivalni enoti z določeno mero sodelovanja in spremljanja.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 38: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne strokovne dileme strokovne delavke usklajujejo s pomočjo mesečnih supervizijskih srečanj in rednih timskih intervizij.

Administrativne in organizacijske ovire:

V programu navajajo, da se največ administrativnih ovir pojavi, ker so del velikega sistema CSD.

V letu 2021 je bila velika ovira pri delu, in posledično tudi pri manjšemu številu nameščenih uporabnic, tudi vzdrževanje hiše, predvsem odpravljanje gradbenih napak. V tem letu so bili zaradi napak pri izvedbi in ne odzivanja odgovornih primorani v sodelovanju z lastnikom nepremičnine (MDDSZ), začeti s postopkom uveljavljanja bančne garancije. Vse to je vzelo veliko časa in energije (sestanki, dopisi, klici, z izvajalci, podizvajalci, poiskati nove izvajalce, ...). Zaposlene so bile v stiski, ker so navsezadnje socialne delavke in jim je gradbeništvo tuje.

Manjšemu številu uporabnikov je botrovalo tudi dejstvo, da so morali prepleskati celo hišo; ker sta dve sobi galerijski, je bil potreben pleskarski oder tudi po sobah, prenovili so tudi kopalnice. V hiši imajo tri manjše kopalnice za sedem žensk in vse otroke. Zaradi izliva vode in dogovarjanja, pregovarjanja, kdo je odgovoren in kdo bo kril škodo, so imeli pet mesecev uporabni samo dve mali kopalnici in nato dva meseca samo še eno kopalnico.

Vloge za sprejem so v tem času imeli, nekatere so preusmerili v druge programe, nekatere prosilke pa so lahko v tem času na sprejem v hišo čakale v že varnih namestitvah.

Predlagajo, da bi MD imeli izenačitev normativov z VH (več let to že prosijo in strokovno utemeljujejo). Prav tako predlagajo, da bi imeli stalno in 100 % financiranje iz državnih sredstev (tak status je obravnavani program imel do leta 2008).

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program v letu 2021 po podatkih izvajalcev ni bilo. Uporabnice lahko bivajo do enega leta. Večina jih to izkoristi.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: 47 % uporabnic, to je osem od 17 uporabnic, je prišlo iz drugih programov; in sicer iz:

- različnih VH (SOS in DNK),
- KC,
- DNK svetovalnice oz. preko individualne svetovalne pomoči,
- Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev - Kralji Ulice,
- Mozaika – društva za socialno vključenost.

Večinoma je bil vzrok prepoznavanje potrebe po strokovni pomoči oz. podpori uporabnici in njenim otrokom ter stanovanjska in finančna stiska družine.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: skupen delež uporabnic, ki so obiskovale vsaj še en program poleg obravnavanega je 70,58 % (12 uporabnic), od tega 47 % SVP; in sicer

- DNK (dve uporabnici trening starševskih veščin in ena uporabnica individualna svetovalna pomoč),
- ŠRCD – študijsko raziskovalni center za družino (ena uporabnica psihoterapevtska pomoč),
- Mozaik – društvo za socialno vključenost (ena uporabnica vključena že ob vstopu v MD, sodelovanje so nadaljevali in ga še vedno),
- Prelomi – inštitut za družinsko terapijo, svetovanje, izobraževanje (vključena ena uporabnica v program »SOS dolgovi« - pomoč pri postopku osebnega stečaja),
- ZPM (humanitarni program šest uporabnic).

Preostali programi: 23 %; in sicer:

- ZPM (botrstvo - devet uporabnic),
Lunina vila – inštitut za zaščito otrok (psihoterapevtska pomoč – dve uporabnici),
- Psihiatrična klinika Ljubljana – CZOPD (ena uporabnica vključitev v zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog).

Število let delovanja programa: program deluje od decembra 1994, torej približno 29 let.

Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	4
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	3
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Od prejema prošnje za sprejem v MD, prosilko pokličejo v roku dveh dni. Običajno jo v roku 14 dni povabijo na informativni razgovor (odvisno od situacije in prostih mest v domu). V kolikor razpolagajo s prostimi kapacitetami, se za namestitev dogovorijo takoj, ko je možno. Če nimajo prostih kapacitet, jo s tem seznanijo in uvrstijo na čakalno listo. Če v programu ni prostora in je namestitev nujna, jo usmerijo v druge namestitvene programe. Povprečna čakalna doba za sprejem je bila v obravnavanem letu 31 dni (najkrajša osem dni, najdaljša dva meseca – gospa čakala dlje tudi zaradi okužbe s Covidom). To ocenjujemo kot ustrezno.

Urnik dela

Prisotnost, razpoložljivost zaposlenih je od ponedeljka do četrтка med 6 h oz. 8 h do 18. h oz. 19 h in v petek do 13 h oz. 14 h. Imajo tudi dežurni telefon, ki je dosegljiv tako uporabnicam v domu, bivšim uporabnicam kot zunanjim klicateljem vse dni v letu tudi izven delovnega časa: vsak delovnik od ponedeljka do četrтка po 19 h, vsak petek po 14 h, vse sobote, nedelje in praznike. Po potrebi/želji vodja doma izven delovnega časa pride tudi v dom. Torej program je v stalni pripravljenosti. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Objekt je v veliki meri prilagojen osebam z ovirami, ne pa v celoti. Za osebe na invalidskem vozičku je vstop možen. Pritličje, kjer je kuhinja in skupni prostor, je prilagojeno. V pritličju je tudi WC za ljudi z ovirami. Hiša je v dveh nadstropjih (plus galerija) z dvigalom. Težava so

kopalnice (tri majhne kopalnice), ki niso prilagojene invalidskemu vozičku in nimajo ustrezne opreme in pripomočkov (nedostopnost tuš kabine, v večji kopalnici je banja, ni držal...). Enako velja za stanovanje. Povpraševanja oseb z ovirami ni veliko. V letu 2021 ni bilo nobenega. Pred tem eno v nekaj letih. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Tako hiša kot stanovanje sta dobro dostopna, oba sta v bližini več rednih linij mestnega potniškega prometa. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Usmerjevalnih tabel ni. Pred objektom stoji diskretna tabla, ki označuje MD. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ali zelo uspešno ni dosegal nobenega cilja skupine JVSP MD; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilje: cilj boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, povečanje varnosti, pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti, izboljšana življenjska situacija, prepoznavnost programa; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) je dosegal cilje: aktivno sodelovanje v programu, spremembe na osebni ravni; manj uspešno (ocenjeno z oceno 2) pa cilj krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 628 UR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 29.457,53 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog pet uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu nekoliko več kot šesto stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se ujemata. Že več let pa prepoznavajo potrebe po namestitvah, ki bi bile specializirane: za matere z otroki, ki imajo težave v duševnem zdravju, za matere, ki imajo težave povezane z uživanjem drog (še aktivne uživalke nedovoljenih drog ali uporabnice metadonskega programa) in druge za matere, ki so tudi na "meji" zmožnosti skrbi za otroke, za katere CSD vodi ukrep za zaščito otroka in sodišču predlaga omejitve starševske skrbi... Zaznavajo potrebo po zagotovitvi namestitvev tudi po končanem bivanju uporabnic v samostojni bivalni enoti z določeno mero sodelovanja in spremljanja. Program sicer nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Predlog

Predlagamo financirjem možnost nove oblike bivanja za matere, ki so na "meji" zmožnosti skrbi za otroke. Z namestitvijo matere in otroka v tak program bi bila primerna rešitev z namenom upoštevanja najmilejšega ukrepa v izogib morebitnemu predlogu odvzema otroka in potrebo po programu, ki bi bil podoben programu Zavoda za oskrbo na domu, vendar bi bil namenjen pomoči staršem na domu pri izvajanju konkretne pomoči pri vzgoji (učenje novih, učinkovitejših starševskih veščin, spretnosti, informiranju..., tako pri osebni higieni, hranjenju, spanju, kot pri prepoznavanju in zadovoljevanju otrokovih in starševskih potreb, postavljanju mej, učenje novih ravnanj, vedenj in komunikacije....).

Drugi predlog je vezan na prepoznano potrebo po prehodnih stanovanjih z občasno strokovno podporo in spremljanjem za uporabnice, ki zaključijo enoletni program (od odhoda iz MD do namestitve v bivalno enoto ali v neprofitno stanovanje, ki bi bila tudi cenovno ugodnejša od profitne najemnine in bi bila namestitvev tudi časovno določena).

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne strokovne dileme strokovne delavke usklajujejo s pomočjo mesečnih supervizijskih srečanj in rednih timskih intervizij.

V programu navajajo, da se največ administrativnih ovir pojavi, ker so del velikega sistema CSD.

V letu 2021 je bila velika ovira pri delu, in posledično tudi pri manjšemu številu nameščenih uporabnic, tudi vzdrževanje hiše, predvsem odpravljanje gradbenih napak. V tem letu so bili zaradi napak pri izvedbi in ne odzivanja odgovornih, primorani v sodelovanju z lastnikom nepremičnine (MDDSZ), začeti s postopkom uveljavljanja bančne garancije. Vse to je vzelo veliko časa in energije. Zaposlene so bile v stiski, ker so navsezadnje socialne delavke in jim

je gradbeništvo tuje. Manjšemu številu uporabnikov je botrovalo tudi dejstvo, da so morali prepleskati celo hišo. V hiši imajo tri manjše kopalnice za sedem žensk in vse otroke. Zaradi izliva vode in dogovarjanja, pregovarjanja, kdo bo kril škodo, so imeli pet mesecev uporabni samo dve mali kopalnici in nato dva meseca samo še eno kopalnico. Vloge za sprejem so v tem času imeli, nekatere so preusmerili v druge programe, nekatere prosilke pa so lahko v tem času na sprejem v hišo čakale v že varnih namestitvah.

Predlagajo, da bi MD imeli izenačitev normativov z varnimi hišami (več let to že prosijo in strokovno utemeljujejo). Prav tako predlagajo, da bi imeli stalno in 100 % financiranje iz državnih sredstev (tak status je obravnavni program imel do leta 2008).

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, v letu 2021 po podatkih izvajalcev ni bilo.

Iz drugih programov je prišlo 47 % uporabnic (osem od 17 uporabnic), in sicer iz: različnih VH (SOS in DNK), KC, DNK svetovalnice oz. preko individualne svetovalne pomoči, Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev - Kralji Ulice, Mozaika – društva za socialno vključenost. Večinoma je bil vzrok prepoznavanje potrebe po podpori uporabnici in njenim otrokom ter stanovanjska in finančna stiska družine. Skupen delež uporabnic, ki so obiskovale vsaj še en program poleg obravnavanega, je 70,58 % (12 uporabnic), od tega 47 % SVP; in sicer DNK (dve uporabnici trening starševskih veščin in ena uporabnica individualna svetovalna pomoč), ŠRCD (ena uporabnica psihoterapevtska pomoč), Mozaik – društvo za socialno vključenost, Prelomi vključena ena uporabnica v program »SOS dolgovi« - pomoč pri postopku osebnega stečaja), ZPM (humanitarni program šest uporabnic). V preostalih programov jih je sodelovalo 23 %, in sicer: ZPM (botrstvo - devet uporabnic), Lunina vila (psihoterapevtska pomoč – dve uporabnici), Psihiatrična klinika Ljubljana – CZOPD (ena uporabnica vključitev v zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog).

Program deluje od decembra 1994, torej približno 29 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Od prejema prošnje za sprejem v MD prosilko pokličejo v roku dveh dni. Običajno jo v roku 14 dni povabijo na informativni razgovor (odvisno od situacije in prostih mest v MD). V kolikor imajo proste kapacitete, se za namestitev dogovorijo takoj, ko je možno. Če nimajo prostih kapacitet, jo uvrstijo na čakalno listo. Če v programu ni prostora in je namestitev nujna, jo usmerijo v druge namestitvene programe. Povprečna čakalna doba za sprejem je bila v obravnavanem letu 31 dni (najkrajša osem dni, najdaljša dva meseca – gospa čakala dlje tudi zaradi okužbe s Covidom). To ocenjujemo kot ustrezno. Zaposleni so prisotni od ponedeljka do četrтка med 6 h oz. 8 h do 18. h oz. 19 h in v petek do 13 h oz. 14 h. Imajo tudi dežurni telefon, ki je dosegljiv tako uporabnicam v domu, bivšim uporabnicam kot zunanjim klicateljem vse dni v letu tudi izven delovnega časa: vsak delovnik od ponedeljka do četrтка po 19 h, vsak petek po 14 h, vse sobote, nedelje in praznike. Po potrebi vodja doma izven delovnega časa

pride tudi v dom. Torej program je v stalni pripravljenosti. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Objekt je v veliki meri prilagojen osebam z ovirami, ne pa v celoti. Za osebe na invalidskem vozičku je vstop možen. Pritličje, kjer je kuhinja in skupni prostor, je prilagojeno. V pritličju je tudi WC za invalide. Hiša je v dveh nadstropjih z dvigalom. Težava so kopalnice (tri majhne kopalnice), ki niso prilagojene invalidskemu vozičku in nimajo ustrezne opreme in pripomočkov (nedostopnost tuš kabine, v večji kopalnici je banja, ni držal...). Enako velja za stanovanje. Povpraševanja oseb z ovirami ni veliko. V letu 2021 ni bilo nobenega. Pred tem eno v nekaj letih. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Tako hiša kot stanovanje sta dobro dostopna, oba sta v bližini več rednih linij mestnega potniškega prometa. Usmerjevalnih tabel ni. Pred objektom stoji diskretna tabla, ki označuje MD. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.